

Prikazi knjiga i časopisa

LIKOVNO PROJEKTIRANJE ODJEĆE I

Autorica: Maja Vinković

U nakladi Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izašao je sveučilišni udžbenik autorice **Maje Vinković**, izv.prof. **Likovno projektiranje odjeće I**. Stručnu recenziju za ovaj udžbenik dali su dr.sc. **Vasilije Nikolić**, red.prof. Medicinskog fakulteta, **Jadranka Bačić**, akad.slik.red.prof. i dr.sc. **Zvonko Dragčević**, red.prof. Tekstilno-tehnološkog fakulteta, a jezično je lektorirao prof. **Nikola Vuljanić**.

Udžbenik predstavlja novi znanstveni pristup likovnom projektiranju odjeće temeljenom na interdisciplinarnim znanstvenim spoznajama iz anatomije, ergonomije, odjevne tehnologije i estetike, te je autorica ispravnost svojih novih postavki utvrđivala sa savjetima poznatih stručnjaka iz tih područja: prof.dr.sc. **Osman Muftić**, prof. **Đuro Seder**, **Emil Robert Tanay**, prof.dr.sc. **Predrag Kenos**, prof.dr.sc. **Željka Reiner Banovac**, prof.dr.sc. **Dubravko Rogale** i kolegama iz Zavoda za projektiranje i dizajn tekstila i odjeće Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Tijekom nastavnog rada sa studentima dizajna tekstila i odjeće na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ukazala se potreba za udžbenikom, koji bi studentima omogućio lakše prevladavanje nastavnog programa, prije svega izradu likovnog projekta modnog lika i odjeće.

Udžbenik obuhvaća četiri poglavlja sa 256 stranica. Tekst je popraćen sa 205 slika, koje većinom čine po dva ili više autorskih crteža te broji oko 400 pojedinačnih crteža; knjiga je većeg formata od uobičajenog za sveučilišni udžbenik kako bi se održala proporcija projekta modnog lika 1:1 za format A4.

Cjelokupni sadržaj knjige temelji se na plastičnoj anatomiji, povezivanju ustroja čovječjeg tijela s projektiranjem modnog lika i odjeće, promjenama zakonitosti proporcija čovječjeg tijela tijekom povijesti, današnjih proporcija na temelju kojih je izrađen sustav mreža za projektiranje čovječjeg tijela, modnog lika i odjeće, u stanju mirovanja i u pokretu.

Crteži plastične anatomije pojašnjeni su hrvatskim i latinskim nazivljem, kao i posebnim kazalom pojmova.

Zbog lakšeg snalaženja studenata, popis stručne literature nalazi se iza prvog i drugog poglavlja, a treće i četvrto poglavlje sadržajno su povezani i za njih je navedena zajednička literatura.

Ovaj udžbenik je značajan jer je prvi takvog sadržaja u Hrvatskoj. Cjelokupan sadržaj udžbenika temelji se na orijentacijskim crtama iz područja medicinskih znanosti.

One omogućuju lakšu orijentaciju i točno određivanje promjena u prsnom košu i trbušnoj šupljini, a kad se produže do stopala mogu poslužiti za likovno projektiranje odjeće postavljanju mreža za projekt modnog lika i odjeće. Na temelju orijentacijskih crta, karakterističnih za novi sustav postavljen na anatomskom i antropometrijskom ustroju čovječjeg tijela izrađena je nova metoda projektiranja i dizajna odjeće.

Posebice je značajna primjena orijentacijskih crta za projekt modnog lika u pokretu, jer se tako postiže prirodnost i privlačnost modnog pokreta, čvrstina tijela i stava. Po mreži orijentacijskih crta projektiraju se linije kroja i nabori odjeće.

Udžbenik "Likovno projektiranje odjeće I" preporuča se studentima fakultetskog i stručnog studija dizajna i projektiranja tekstila i odjeće koji slušaju predavanja i vježbe iz istoimenih predmeta, a također će koristiti dizajnerima odjeće i

tekstila koji nisu imali mogućnosti slušati razmjerno novo područje likovnog projektiranja odjeće. Ova knjiga je koristan izvor obavijesti za arhitekta, industrijske dizajnere, grafičke dizajnere, slikare i druge koji se bave proučavanjem i crtanjem čovječjeg tijela.

Svečana promocija udžbenika održana je 26. studenog 1999. na Fakultetu stojarstva i brodogradnje na znanstveno-stručnom skupu povodom 25 godina Hrvatskog ergonomskog društva. Prof.dr.sc. **Osman Muftić** predsjednik Hrvatskog ergonomskog društva prigodom otvaranja svečane promocije ukazao je da se "ova knjiga može uvijek čitati i gledati i to da se počne čitati s bilo koje njezine stranice. Za ljude, koji se na bilo koji način bave praćenjem čovjeka i njegove odjeće u pokretu, to je knjiga iz koje se stalno uči". Prof.dr.sc. **Ivo Soljačić** istakao je važnost ovoga udžbenika s obzirom na razrađeni znanstveni pristup likovnom projektiranju odjeće, a prof.dr.sc. **Vasilije Nikolić** o novim idejama orijentacijskih crta u likovnom predočavanju odjeće u odnosu na anatomsku građu ljudskog tijela. Prof.dr.sc. **Dubravko Rogale** je ukazao na lakoću mogućnosti i točnosti modeliranja i konstrukcije odjeće kao važne pretpostavke za vođenje cjelokupnog procesa proizvodnje odjeće. Prof.dr.sc. **Zvonko Dragčević** dao je prikaz stručnog životopisa autorice.

Na kraju svečane promocije autorica udžbenika Maja Vinković, izv.prof. je toplim riječima zahvalila svim stručnjacima, kolegama i suradnicima koji su joj pomogli u nastajanju ovog udžbenika.

Uredništvo časopisa *Tekstil* pridružuje se čestitkama. (Z.D.)

DIZAJN

Autor: Jocelyn de Noblet
Izdavač: Golden Marketing, Zagreb, Šenoina 28

Postoji li autentični izraz našega stoljeća, onda je to svakako dizajn. Riječ je o izrazu koji je izrastao i oblikovao se u okvirima novoformirane tehničke sredine. Baveći se oblikovanjem predmeta u uvjetima što ih je nametala ta novonastala sredina, on je nužno i uvjetovan golemim mogućnostima, ali i ograničenjima koje nameću industrijska proizvodnja, zahtjevi tržišta, no i mijene senzibiliteta suvremenog čovjeka. On stoga pripada istodobno sferi likovnosti, sferi kulture, kao i sferi tehnike.

Tijekom svojega razvoja, dizajn reagira na sve mijene na području znanosti i tehnike. On ide ukorak s razvojem tehnoloških procesa, pojavom novih materijala koji otvaraju uvijek nove mogućnosti na planu oblikovanja, no istodobno, on reagira i na mijene što se zbivaju unutar društva, kao i na promjene osjećajnosti čovjeka XX. stoljeća. Time je dizajn uspio ispisati jednu veliku i bremenitu povijest. Iščitavanjem te povijesti, pred nama se ukazuje slojevita i najjasnija zrcalna slika našega vremena. Upravo shvaćajući dizajn kao "zrcalo stoljeća" (Jocelyn de Noblet: *Design, miroir du siècle*, izložba, Grand Palais, Paris; katalog: Flammarion, 1993), Jocelyn de Noblet* je, ispisujući povijest dizajna, slojevito raščlanio sve njegove temeljne probleme i činitelje, koje promatra u svim suodnosima u kontekstu vremena i prostora njihova nastanka. Nobletov "Dizajn" najcjelovitiji je pregled razvoja dizajna, no istodobno to je i svojevrsna sinteza našega stoljeća. Stoga ova knjiga postavlja čvrste temelje za upoznavanje problematike dizajna, njegove povijesti, no otvarajući pritom i perspektive prema budućnosti.

Knjiga je namijenjena svima onima koji tvore dio lanca što sudjeluje u oblikovanju vizualne sredine: stvaraocima, teoretičarima, povjesničarima dizajna, djelatnicima u okviru industrije, no posebice onima koji će u budućnosti djelovati na njezinu preoblikovanju - studentima. Izdavanje ove

knjige u našim današnjim uvjetima, velik je izdavački i prevoditeljski poduhvat (izvrstan prijevod Jagode Milinković) koji je iziskivao iznimnu hrabrost. Zahvalni smo izdavaču Golden Marketingu na hrabrosti i na nastojanjima da popuni goleme praznine u našoj stručnoj literaturi. Nadamo se da će knjiga, kao najcjelovitiji pregled povijesti i problematike dizajna, naići na zasluženi odjek u našoj sredini.

*Jocelyn de Noblet (1934) ubraja se među vodeće suvremene povjesničare i teoretičare dizajna. Djeluje kao profesor povijesti umjetnosti i dizajna na Ecole des Beaux-arts u Metz-u i kao docent na Ecole nationale supérieure des arts décoratifs u Parizu. Autor je brojnih radova s područja dizajna. Organizator je velike izložbe posvećene dizajnu: *Design, miroir du siècle*, održane 1993. u Grand palasu u Parizu; također je urednik reprezentativnog kataloga te izložbe. (M.C.Č.)

ORGANSKI PAMUK - OD POLJA DO GOTOVOG PROIZVODA

(Organic Cotton - from field to final product)

Autori: Dorothy Myers i Sue Stolton

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchester-a

Široko zanimanje za organske metode poljoprivredne proizvodnje proizišlo je iz brige oko štetnih utjecaja kemikalija, pesticida i umjetnih gnojiva na prehrambene proizvode, odnosno na zdravlje potrošača. Tome treba pridodati i zabrinutost za očuvanje okoliša i dugoročnim štetama koje se korištenjem tih sredstava uzrokuju na zemljištu i vodama. Na komercijalni uzgoj pamuka posebno negativno utječu insekti i gotovo ga je nemoguće organizirati bez korištenja pesticida. Pored toga, štetne se kemikalije također koriste i u preradi pamuka, posebno tijekom bojadisanja i dorade pređe i plošnih proizvoda.

Ova se knjiga (267 stranica) bavi mogućnostima uzgoja i prerade pamuka bez korištenja potencijalno štetnih tvari. Radi se o izuzetno složenoj temi, a istraživanja su provedena kod velikih i malih proizvođača pamuka u velikom broju zemalja. Oko polovice sadržaja knjige bavi se općenitim problemima, kao što su ekonomija, marketing i certificiranje proizvoda, a druga polovica izučavanjem primjera iz SAD-a, Perua, Indije, Turske, Egipta i nekih afričkih zemalja. Izdavačima treba čestitati na ovako opširnom, koherentnom i logičnom predstavljanju velike količine podataka iz radova preko 30 autora.

Količine organskog pamuka na tržištu gotovo da su zanemarive u odnosu na ukupnu proizvodnju, pa su i uspjesi koji se navode u knjizi relativno mali. No, treba pohvaliti dobre namjere svih sudionika i izbalansiranu prezentaciju teme.

Put pamuka od polja do odjeće koju kupuje krajnji potrošač složeniji je nego što je to slučaj kod prehrambenih proizvoda. Stoga, čak i kad bi trgovina na malo i/ili zakonodavac iskazali veliku potrebu za organskim pamukom, takvim bi zahtjevima bilo vrlo teško udovoljiti. Najbolje što se može postići je organizirati proizvodnju u zemljama proizvođačima pamuka, poput SAD-a ili Turske, gdje već postoje suvremeni prelački i pletački pogoni, a gdje je put sirovine relativno kratak. No, proizvodnja ovakve robe bila bi skupa i pitanje se postavlja koji je potrošač spreman platiti višu cijenu. Ova se knjiga djelomice bavi i odgovorima na takva pitanja. (N.V.)

GORIVOST TEKSTILJA - DANAŠNJI I BUDUĆI PROBLEMI

(Textile Flammability: Current and Future Issues)

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchester-a 1999

ISBN: 1 870372 27 1

Cijena: 90,- USD

Zbornik radova (116 stranica), a s Konferencije o gorivosti tekstilija 1999. Tekstilnog instituta iz Manchestera.

Konferencija o gorivosti tekstilija, koju je Tekstilni institut organizirao 1999. godine bavila se izazovima i mogućnostima koje imaju industrija i trgovina glede razvoja novih proizvoda, takvih kakve zahtijevaju potrošači i društvo u cjelini, a u svjetlu činjenice da se pred tekstilne proizvode postavljaju sve viši zahtjevi na planu zdravlja, sigurnosti, zaštite okoliša i kvalitete. Obradene su tri središnje teme - utjecaj Europe i potreba da se standardiziraju načini ispitivanja i svojstva proizvoda; sve jače naglašena potreba za većom razinom zaštite u kući, na poslu i posebice na poslovima obrane; zaštita okoliša i zahtjevi za potpunim eliminiranjem otpadnih voda u prerađivačkim tehnologijama, kao i ekotoksikološki čimbenici povezani s korištenjem tekstilija otpornih na gorenje.

U zborniku su objavljeni sljedeći radovi: Opasnosti od požara pri korištenju tkanina od mješavina poliestera i pamuka, Ispitivanje gorivosti namještaja obloženog tekstilijama, sadašnje i buduće metode, Metode ispitivanja koje će se koristiti u budućoj euroklasifikaciji ponašanja tekstilnih proizvoda u dodiru s vatrom, Standardi gorivosti tekstilija - gdje smo danas?, Razvoj suvremenih metoda dorade tekstilija otpornih na gorenje, Polipropilensko vlakno prirodno otporno na gorenje, Zaštita vojnog osoblja od plamena, visokih temperatura i bljeska, Mogućnosti korištenja FR celuloznih tkanina za zaštitnu odjeću, Inovacije u obradi vune protiv gorenja, Šire implikacije gorivosti i njihova važnost za tekstil, Pregled znanstvenih dostignuća na području gorivosti tekstilija i suvremeni trendovi. (N.V.)

ITMA '99 - PREGLED

(ITMA '99 - A Review)

ISBN: 1 870372 23 6

Cijena: 72,- USD

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchestera

Ovo izdanje serije *Textile Progress* posvećeno je raspravama o razvoju tekstilne tehnologije u svjetlu posljednje 13. ITMA'99 izložbe, održane u lipnju 1999. u Parizu. Pojedine dijelove prikaza napisali su nastavnici College of Textiles, North Carolina State University iz Sjedinjenih Država, a cilj im je istaknuti najvažnije trendove razvoja tehnologije konstrukcije tekstilnih strojeva tijekom proteklih godina, te dati ocjenu vrijednosti tog razvoja.

Za izdavača nastupa dr. David Buchanan, prodekan College of Textiles, North Carolina State University, također jedan od izdavača serije *Textile Progress*.

Knjiga se sastoji od sljedećih poglavlja: Predgovor; Razvoj na području proizvodnje pređe od vlakana kratkog vlaska; Napredak u tkanju i pripremi tkanja; pregled pletenja; Implikacije izložbe na industriju netkanih tekstilija; Trendovi u pripremi; Bojadisanje i tisak; Kritički pregled opreme za doradu; Kontrola kvalitete i ispitivanje. (N.V.)

ZNANOST O UDOBNOSTI ODJEĆE

(The Science of Clothing Comfort)

Autor: Dr. Yi Lin

ISBN: 1 870372 24 7

Cijena: 36,- USD

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchestera

U knjizi se daje pregled najnovijih dostignuća istraživanja na području udobnosti odjeće. U ovo vrijeme, kad potrošače zanima ne samo to kako odjeća izgleda, već i to koliko je udobna, istraživanja udobnosti odjeće svakako imaju značajnih financijskih implikacija na ponašanje proizvođača tekstila i odjeće, koji nastoje udovoljiti potrebama potrošača pod izuzetno oštrim uvjetima konkurencije na tržištu.

Dr. Yi Lin je predavač na Institutu za tekstil i odjeću, Politehničkog sveučilišta u Hong Kongu.

Knjiga se sastoji od sljedećih poglavlja: Udobnost odjeće; Psihologija udobnosti; Udobnost i neurofiziologija; Toplinska fiziologija i udobnost; Dinamika prijenosa topline i vlage u tekstilijama; Fizički mehanizmi osjeta topline i vlage; Mehanička svojstva plošnih proizvoda i osjeti dodira i pritiska; Predvidivost udobnosti odjeće; Primjene istraživanja udobnosti odjeće; Literaturne reference. (N.V.)

NASLOVI TEKSTILNIH IZDANJA NA INTERNETU

Novo izdanje knjige "Textile Titles of the World", s opsežnim prikazom knjiga koje izdaje Tekstilni institut iz Manchestera, zajedno sa značajnim izdanjima drugih izdavača, može se naći na internetu, u On-line knjižari izdavačke tvrtke Blackwell. Izdanja se mogu naručiti preko mreže na adresi:

<http://bookshop.blackwell.co.uk>

Izdanje "Textile Titles of the World" zajedničko je djelo Tekstilnog instituta i tvrtke Blackwell, koja u Velikoj Britaniji obavlja usluge prodaje izdanja poštom za potrebe Tekstilnog instituta. Ovaj katalog sadrži preko 450 naslova u 25 različitih područja.

Detaljnije informacije o Tekstilnom institutu i njegovim publikacijama mogu se dobiti na stranici Instituta:

<http://www.texti.org>, odnosno elektronskom poštom na ti-hq@textileinst.org.uk.

Prodaju izdanja Tekstilnog instituta poštom vrše tvrtka Blackwell's Bookshops Ltd i NCSU Bookstores. Katalog izdanja može se dobiti poštom na sljedećim adresama: Blackwell's Bookshops Ltd, 21 Blenheim Terrace, Woodhouse Lane, Leeds, LS2 9HJ, UK, tel: +44(0)113 243 2446, fax: +44(0)113 243 0661, E-mail: leeds@blackwellsbookshops.co.uk

i NCU Bookstores, Box 7224, Raleigh, NC 27695-7224, USA, tel: +1(919) 515 2116, fax: +1(919) 515 2618, E-mail: eden_cox@ncsu.edu. (N.V.)

Izvor: The Textile Institute Press Release

TEKSTILNA INDUSTRIJA - STRATEGIJE ZA NOVO TISUĆLJEĆE

(The Textile Industry: Winning Strategies for the New Millennium)

Zbornik radova sa 79. svjetske konferencije Tekstilnog instituta

Izdavač: Tekstilni institut Manchester

ISBN: 1870372301

Cijena: 135 GBP, 240 USD

Svjetska konferencija Tekstilnog instituta 1999. održana je u indijskom gradu Chennai, bavila se izazovima s kojima će se suočavati svjetska tekstilna industrija u sljedećem tisućljeću, a okupljala je velik broj značajnih stručnjaka iz industrije, istraživača i sveučilišnih profesora, koji su govorili o razvoju i primjenama novih strategija u cilju osiguravanja uspješnog poslovanja.

U zborniku je objavljeno 39 radova sljedećih tema: Mogućnosti poslovanja na tržištu u novom tisućljeću, Vlakna budućnosti, Pređa u novom tisućljeću, današnji i budući trendovi tehnologije proizvodnje plošnih proizvoda, Ulaganja u tekstil u 21. stoljeću, Korštenje ljudskih resursa u tekstilnoj industriji, Ekološki prihvatljive tekstilije, Napredak u odjevnoj tehnologiji, Imperativi upravljanja u novom tisućljeću. (N.V.)

Izvor: The Textile Institute International Press Release

NAPREDAK U ZRAČNO-MLAZNOM PREDENJU

(Progress in Air-Jet Spinning)

Autor: Dr.sc. Arindam Basu

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchestera

ISBN: 1870372352

Cijena: 20 GBP, 36 USD

Knjiga je izašla kao dio serije *Textile Progress*, a autor prikazuje povijest i razvoj tehnologije zračno-mlaznog pređenja, njene ekonomske aspekte, te svojstva pređe i plošnih proizvoda dobivenih ovom tehnologijom.

Izdanje se sastoji od sljedećih poglavlja: Uvod, Ekonomičnost sustava, Tehnički razvoj zračno-mlaznog pređenja, Struktura i svojstva pređe proizvedene zračno-mlaznim pređenjem, Priprema i naknadna obrada, Svojstva plošnih proizvoda izrađenih od pređe proizvedene zračno-mlaznim pređenjem i Zaključci. Dr.sc. Arindam Basu je pomoćnik direktora i rukovoditelj Odjela za fiziku tekstila u Južnoindijskoj organizaciji za istraživanja na području tekstila. (N.V.)

Izvor: The Textile Institute International Press Release

TEORETSKI ASPEKTI PROIZVODNJE PREĐE

(Yarn Production: Theoretical Aspects)

Autori: Mr.sc. Percy Grosberg i dr.sc. Cherian Iype

ISBN: 1870372034

Cijena: 85 GBP, 150 USD

Izdavač: Tekstilni institut iz Manchestera

Ovo novo izdanje Tekstilnog instituta iz Manchestera na koordiniran način skuplja na jednom mjestu velik broj teoretskih i eksperimentalnih istraživanja iz područja proizvodnje pređe i daje temeljne upute za snalaženje u izuzetno velikom broju izdanja o ovoj temi. Nakon uvodnog odlomka, u kojem se daje prikaz tehnologije pređe i analiza sila koje djeluju na vlaknima i pređi tijekom prerade, knjiga se bavi nekim temeljnim analizama - uzrocima i statistikama nepravilnosti pređe i mješavina, gdje se u tri poglavlja obrađuje teorija istezanja, zatim baloniranja i, na kraju, promjenama napetosti i uvoja po duljini niti.

Bibliografija upućuje čitatelje na izvore i literaturu.

Percy Grosberg je doktor tehničkih znanosti i počasni član Tekstilnog instituta, a bio je profesor tekstilnog inženjerstva na Univerzitetu u Leedsu od 1961. do 1990., gdje se bavio istraživanjima oblikovanja vlaknastih struktura i učinaka mehaničkih i reoloških svojstava na te strukture. Autor je velikog broja radova u tekstilnim i drugim znanstvenim časopisima, a trenutno je profesor tekstilne tehnologije na Shenkar College u Ramat Ganu (Izrael).

Cherian Iype je doktor tehničkih znanosti, viši predavač na Univerzitetu u Leedsu, a predaje proizvodnju pređe i mikrosustave.

Knjiga ima 210 stranica, tvrdog je uveza i sadrži sljedeća poglavlja: Pregled tehnologije proizvodnje pređe, Sile koje djeluju na vlakna i pređe, Teorija istezanja (1. dio), Određivanje sila istezanja (2. dio), Nepravilnosti kod nasumično i precizno istegnutih pretpređa (3. dio), Nesavršeno istezanje, Miješanje vlakana, Teorija baloniranja (1. dio), Približno rješenje (2. dio), Primjena teorije približnog rješenja na konvencionalno pređenja (3. dio), Točna rješenja s primjenom na prematanje i nekonvencionalno pređenje, Promjene napetosti po duljini niti, Promjene uvoja po duljini niti, Preporučena dopunska literatura i Kazalo pojмова. Knjiga se može naručiti kod: The Textile Institute, 4th Floor, St. James's Buildings, Oxford Street, Manchester M1 6FQ, tel. +44(0)161 237 1188, fax. +44(0)161 236 1991, E-mail: ti-ihq(textileinst.org.uk, web site: <http://www.texti.org>). (N.V.)

Izvor: The Textile Institute International Press Release

KATALOG VAKUUMSKE TEHNIKE TVRTKE J. SCHMALZ GMBH

Ne samo program isporuke vakuumske tehnike njemačke tvrtke J. Schmalz GmbH, Glatten, već i vizualni prikaz vakuumskih kom-

ponenata, a predstavljenih u novom katalogu, odlikuje se po vrlo velikoj blizini prakse. Da bi se konstruktorima olakšao izbor, i nabavnoj službi nabava, odabran je hibridni oblik: kombinacija kataloga i elektroničkog info medija. Pregledno oblikovan i opremljen mnoštvom slika u boji, ovaj oblik omogućuje da se korisnik vrlo brzo snađe i može odmah posegnuti za podacima za svoje potrebe primjene. Katalog ima 320 stranica i sadrži npr. informacije i podatke o narudžbi.

Novo je poglavlje "Kompletni sustavi" u kojem je predstavljen put od kompatibilnih komponenata do funkcionalnih sustava. Kupac

određuje zadatak i od Schmalza dobiva za pogon spremne instalirane vakuumske uređaje. Integrirani CD-ROM predstavlja najnoviji stupanj razvoja. Konstruktor ima na raspolaganju optimirani način izbora i funkciju "down load" kojom može podatke o crtanju direktno upisati u svoj CAD. Time J. Schmalz određuje nova mjerila u rukovanju informacijama i "original" postaje još manje zamjenljiv. (M.H.)

PRIRUČNIK ZA VLAKNA (Handbuch der Faser)

Autor: Günter Schnegelsberg
Cijena: 498 DEM

ISBN: 3871506249

Izdavač: Verlagsgruppe Deutscher Fachverlag, Frankfurt/M

Tema ove opsežne monografije je vlakno. U njoj se vlakno opisuje u hijerarhijskom ili tabelarno uređenim povezanostima. S jedne strane cilj pronalaziti pojmove o vlaknima, koji na ovaj način nisu prikazani ni uspoređeni ni u kojoj drugoj knjizi, a s druge strane, da primjena znanstveno-teoretskih osnova doprinosi savladavanju postojećih stručno-pojmovnih nejedinstvenosti. S više od 3000 natuknica, 100 pregleda i sustavnog popisa više od 1600 pojmova o vlaknima nastao je enciklopedijski priručnik. (M.H.)

Domaće vijesti

SANACIJA PAZINSKE PAZINKE

Krajem listopada 1999. hrvatska Vlada je donijela mjere za stabilizaciju poslovanja Kemijsko-tekstilne tvornice Pazinka iz Pazina, čime je po drugi put odlučila pomoći toj tvrtki koja zapošljava približno 700 radnika.

Vlada je osigurala da se na tri godine, uz godinu dana počeka, reprogramira 18,6 mil. kn duga koje Pazinka ima prema Hrvatskoj elektroprivredi, Istarskom vodovodu, Ministarstvu financija te mirovinskom i zdravstvenom fondu. Uz odgodu plaćanja već dospjelih obveza, Vlada će se potruditi da Pazinka, uz njezino jamstvo, dobije i 6 mil. kn kredita, koji bi se trebao realizirati s jednom od većih poslovnih banaka. U prvom sanacijskom postupku, koji je formalno završen u srpnju 1997., sanacija se uglavnom svodila na zamjenu duga za dionice, reprogram ili oprost dijela dugova te osiguranje kredita za dalje poslovanje. Tada je zamijenjeno nešto manje od 80 mil. kn za dionice, 5 mil. kn reprogramirano je na 10 godina te još 2,2 mil. kn na tri godine. Osim toga u Pazinki je osnovano pet profitnih centara koji su trebali prerasti u dionička društva. Iako je započeo

rast proizvodnje i plaća Pazinka je ponovno zatražila od Vlade pomoć. "Prošla sanacija nije dovedena do kraja, naglašava Vlado Črnc, predsjednik Uprave Pazinke, dodavši da je izostao ključni projekt, osiguranje 20 mil. kn obrtnih sredstava te 16 mil. kn za unapređenje tehnologije poslovanja."

Pazinka je u većinskom vlasništvu državnih fondova, Državne agencije za sanaciju banaka, HEP-a, Hrvatskih voda, Croatia osiguranja, i manjim dijelom u njoj zaposlenih radnika. Pazinka inače izvozi 80% proizvodnje, a proizvodi tapete, platna, sintetske i efektne pređe. Sredinom ove godine za Pazinku se zainteresirala i njemačka tvrtka Pflieger, specijalizirana za tu vrstu proizvodnje, ali koja izgleda nema uspjeha u poslovnim pothvatima u Hrvatskoj. Pflieger je naime kupio Pamučnu predionicu u Glini, ali je tvrtka dospjela u velike gubitke i na rub stečaja. Zatim je Pflieger otkupio od vlasnika Pazinke većinski paket dionica, ali nakon što su dva mjeseca predstavnici njemačke tvrtke analizirali njezine poslovne rezultate, Pflieger je poništio kupoprodajni ugovor optuživši upravu i vlasnike da su im dali lažne rezultate poslovanja. "Nadam se da ćemo u tvrtku ipak dovesti svježiji kapital jer su za Pazinku za-

interesirane još neke domaće i strane tvrtke, a ako ne bude interesa za privatizaciju Pazinke u cijelosti, nastojat ćemo ju privatizirati prema tehnološkim cjelinama, kazao je V. Črnc. (G.Š.)

SANACIJA VARAŽDINSKE TVRTKE VIS-TKANINE

Sredinom studenog Uprava i Nadzorni odbor Varaždinske banke odobrili su provedbu sanacijskog programa VIS-Tkanine. Posljednjih deset mjeseci traju poslovni problemi te tvrtke kad je zbog neisplaćenih plaća prekidana proizvodnja, a promijenjena je i vlasnička struktura. Većinski su vlasnici postali PIF-ovi koji su imenovali novu upravu i Nadzorni odbor. Za v.d. direktora imenovan je Nenad Patak, a za predsjednika Nadzornog odbora Dubravko Hoić, predstavnik PIF-a Pletera.

Početkom kolovoza proizvodnja je prekinuta, radnici su poslani na godišnji odmor, žiro-račun je blokiran, a dugovi prema dobavljačima, radnicima i Varaždinskoj banci iznosili su 35 mil. kn, stoga je novo posloводство u suradnji s vanjskim stručnjacima izradilo sanacijski program. Varaždinska banka deblokirala je žiro-račun tvrtke, što je preduvjet za proved-